

ПРЕДГОВОР

През тази година град Трявна ще бъде домакин на 55-ото издание на пролетната конференция на Съюза на математиците в България. Ще бъде продължена повече от половинвековна традиция на СМБ – в началото на месец април да се събират учени от Българската академия на науките, университетски преподаватели, учители и изявени ученици в областта на математиката и информатиката от цялата страна, за да представят своите постижения и да дискутират върху актуални проблеми, свързани с развитието на научните изследвания и образованието в тези две области. Участието в конференцията дава възможност за създаване на нови контакти между колеги, неформални срещи за обмяна на идеи и възможности за съвместна работа.

В тазгодишното издание на конференцията ще бъдат отбелязани с доклади три 80-годишнини. Първият доклад ще бъде посветен на акад. Стефан Додунеков – световно признат български математик, създател на школата по Теория на кодирането в България. Бил е преподавател в различни български и чуждестранни университети, автор на книги, учебници и учебни пособия по математика за средните училища, директор на Института по математика и информатика и председател на Българска академия на науките, дългогодишен председател на СМБ и основател и президент на Математическото дружество на Югоизточна Европа. Вторият доклад ще отбележи юбилей на акад. Петър Попиванов. Основните научни интереси и публикации на акад. Попиванов са в областта на частните диференциални уравнения, като резултатите от неговите изследвания са публикувани в стотици научни статии. Акад. Попиванов има богата и разнообразна организационна дейност и широки литературни интереси, по-специално към творчеството на Достоевски. Третият доклад е посветен на проф. Аврам Ескенази. Той работи в областта на информатиката и информационните технологии и е един от пионерите в компютърно-базираното обучение у нас. Проф. Ескенази е водил над 90 курса в различни български университети.

В памет на проф. Иван Тонов, който ни напусна през 2025 година, с доклад ще бъде отбелязан неговия принос в теорията и практиката на преподаването на методи, стратегии и тактики за решаване на задачи от елементарната математика и за цялостното развитие и укрепване на състезателната математика в България.

На 80-годишнината от рождението на акад. Додунеков ще бъде посветен и минисимпозиум в рамките на конференцията. В работата му ще вземат участие учени от страната и чужбина, които ще представят свои последни разработки в области, в които е работил акад. Додунеков, или в нови направления на математиката и информатиката.

Пролетната конференция на СМБ има три основни секции, като и тази година ще бъде спазена традицията да бъдат представени доклади по покана в трите секции. В секция А – Математически структури, доклад ще изнесе М. Иванов. Ще бъде предложено ново доказателство на Ader характеристика на елипса с минимално Banach-Mazur разстояние до единичната окръжност на нормирана равнина по отношение на контактни и екстремални точки. В секция Б – Математическо моделиране и информатика, М. Добрева ще разгледа една нова тенденция за използването на дигитализираното културно-историческо наследство в училищното обучение по информатика. Докладът ще представи реални примери от международната практика

за интегриране на културното наследство в училищното обучение по информатика в контекста на засилването на компетенциите в STEM и проектно-базираното обучение, които илюстрират, че културното наследство може успешно да служи като контекст за развитие на алгоритмично мислене, работа с данни, дигитални умения и грамотност в областта на изкуствения интелект в училище. В секция В – Образование по математика и информатика, Н. Павлова ще разгледа добри практики в подготовката на учители по математика в епохата на изкуствения интелект. Ще бъдат представени данни относно мнението и стила на работа на бъдещите учители при прилагане на генеративен изкуствен интелект в работата им, както и някои добри практики. Освен докладите по покана, ще бъдат представени и 3 научни доклада в секция А, 6 в секция Б и 13 в секция В.

Традиционно в рамките на конференцията се организират семинари за учители. Тази година те ще бъдат два. Темата на първия семинар е „STEAM работилница „Математика във Варненския некропол“, V хилядолетие преди Христа“ и ще бъде воден от Т. Маринова, Н. Борисова и С. Георгиева. Във втория семинар, “Електронни ресурси за профилирана подготовка по математика – модул „Вероятности и анализ на данни“, М. Божкова и Д. Григорова ще запознаят аудиторията с разработените от тях електронни ресурси, предназначени да подпомогнат преподаването и усвояването на материала по вероятности и анализ на данни, изучаван в модули 3 и 4 на профилираната подготовка по математика.

В три дискусии ще се обсъждат актуални проблеми на съвременното образование. Първата дискусия е посветена на възможностите, ограниченията и предизвикателствата на изкуствения интелект в образованието. Във втората ще се дискутира ролята на математиката в STEM образованието в България. Третата дискусия ще се фокусира върху формата на изпитите по математика за Националното външно оценяване в 7. клас. В програмата на конференцията е предвидено и представяне на института INSAIT и програмата Explorer. Ще се проведе и традиционната Ученическа секция на Ученическия институт по математика и информатика, на която ще бъдат представени изследователски проекти на ученици по математика, информатика и информационни технологии.

Благодарна съм на председателя на СМБ акад. Ю. Ревалски и на членовете на Програмния комитет за положените усилия и за съдействието по изготвянето на програмата на конференцията, както и на членовете на Организационния комитет за организацията. Специални благодарности за тримата секретари на научните секции – гл. ас. Н. Николов (ИМИ-БАН), доц. М. Борисов (ИМИ-БАН) и доц. Б. Кирилова (ФМИ-СУ) за цялостната работа по рецензирането на предложените за участие в конференцията доклади и на техническия секретар А. Василева за всеотдайността, с която подготви съобщенията за конференцията, осъществи комуникацията с авторите и основната част от изготвянето на научната програма, както и предпечатната подготовка на тома на конференцията.

Желяз ползотворна работа на всички участници в 55-ата Пролетна конференция на СМБ!

Велико Търново, 09.03.2026 г.

проф. дн Цонка Байчева
Председател на Програмния комитет
на 55. Пролетна конференция на СМБ